

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 27.8.2009 sp. zn. 9 Ca 339/2007-66 takto:

- I. Soud vyslovuje nicotnost rozhodnutí generálního ředitele Národního památkového ústavu ze dne 15.10.2007 čj. NPÚ-302/7141 C/2007.**
- II. Ministerstvu kultury se ukládá povinnost rozhodnout ve lhůtě do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku o stížnosti žalobkyně ze dne 14.8.2007 na postup Národního památkového ústavu při vyřizování žádosti žalobkyně o informace ze dne 23.7.2007.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

2 O d ů v o d n ě n í:

Žalobou ze dne 21.10.2007 podanou u Městského soudu v Praze elektronickou cestou a doplněnou podáními ze dne 28.10.2007 a 4.1.2008 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí generálního ředitele Národního památkového ústavu ze dne 15.10.2007 čj. NPÚ-302/7141 C/2007 a uložení povinnosti Ministerstvu kultury rozhodnout ve lhůtě 5 dnů od právní moci rozhodnutí soudu „o stížnosti žalobkyně podle § 16a zák. č. 106/1999 Sb. ze dne 14.8.2007.“

Pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí je klíčová otázka, kdo je nadřízeným orgánem Národního památkového ústavu. Tato otázka již byla vyřešena v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.9.2008 č.j. 9 As 28/2007-77, v němž jmenovaný soud s poukazem na úpravu obsaženou v zákoně o státní památkové péči dospěl k jednoznačnému závěru, že Ministerstvo kultury je nejen nadřízeno Národnímu památkovému ústavu, jak o tomto vztahu hovoří § 25 odst. 2 zákona o státní památkové péči, ale je tomu tak i ve smyslu § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., neboť je výslovně (byť a contrario) určeno subjektem nadřízeným a žádný zvláštní zákon nestanoví jinak. Městský soud v Praze na tomto místě pro stručnost odkazuje na argumentaci obsaženou v odůvodnění zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu, s nímž se v plném rozsahu ztotožnil.

O stížnosti, kterou žalobkyně podala dne 14.8.2007 podle § 16a zákona proti postupu žalovaného ad 1) při vyřizování její žádosti o poskytnutí informací ze dne 23.7.2007, v souzené věci rozhodl napadeným rozhodnutím generální ředitel Národního památkového ústavu, který však není nadřízeným orgánem Národního památkového ústavu. Tímto nadřízeným orgánem je, jak shora uvedeno, toliko Ministerstvo kultury, které jediné bylo věcně příslušné o předmětné stížnosti žalobkyně rozhodnout některým ze způsobů upravených v ust. § 16a odst. 6 zákona. Soud proto zkoumal, zda skutečnost, že o stížnosti žalobkyně rozhodl věcně nepříslušný správní orgán, měla za následek nicotnost vydaného rozhodnutí. Vyšel přitom z ustanovení § 77 odst. 1 věta první správního řádu, podle něhož je nicotné takové rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to však neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Generální ředitel žalovaného ad 1) je z hlediska subordinačních vztahů nepochybně ve vztahu podřízenosti vůči Ministerstvu kultury, a proto na danou věc nedopadá ani výjimka upravená v § 77 správního řádu pro případ, kdy rozhodnutí bylo vydáno správním orgánem nadřízeným věcně příslušnému správnímu orgánu. Soud vzhledem k uvedenému dovořil, že nedostatek věcné příslušnosti generálního ředitele Národního památkového ústavu k rozhodnutí o předmětné stížnosti žalobkyně je vadou vyvolávající nicotnost napadeného rozhodnutí, a proto v prvním výroku tohoto rozsudku v souladu s ust. § 76 odst. 2 věta první s.r.s. vyslovil nicotnost tohoto rozhodnutí.

Soud vyhověl rovněž žalobnímu návrhu, ve kterém se žalobkyně domáhala uložení povinnosti žalovanému ad 2) rozhodnout o její stížnosti ze dne 14.8.2007 na postup Národního památkového ústavu při vyřizování žádosti žalobkyně o informace ze dne 23.7.2007. Soud přisvědčuje argumentaci žalobkyně, že nesprávný závěr povinného subjektu o tom, kdo je jeho nadřízeným orgánem příslušným k rozhodnutí o předmětné stížnosti postupem podle § 16a odst. 6 zákona, v důsledku kterého nebyla stížnost žalobkyně se souvisejícím spisovým materiálem vůbec předložena žalovanému ad 2), nemůže jít k její tíži. Objektivní skutečností zůstává, že o předmětné stížnosti dosud nebylo věcně příslušným nadřízeným orgánem, tj. Ministerstvem kultury, rozhodnuto. V souzené věci byla ze strany žalobkyně splněna též podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k její ochraně proti nečinnosti správního orgánu. V řízení o žádosti žadatele o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., je tímto prostředkem, který zákon stanoví k ochraně žadatele proti nečinnosti povinného subjektu, právě stížnost podaná podle § 16a zákona, kterou se lze bránit též proti nečinnosti povinného subjektu v podobě neposkytnutí informace ve stanovené lhůtě a nevydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popř. proti toliko částečnému poskytnutí informace, aniž by bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí. Soud proto ve druhém výroku rozsudku podle § 81 odst. 2 s.ř.s. uložil Ministerstvu kultury povinnost rozhodnout o stížnosti žalobkyně ze dne 14.8.2007 na postup Národního památkového ústavu při vyřizování její žádosti o informace ze dne 23.7.2007 a ke splnění této povinnosti stanovil ministerstvu přiměřenou lhůtu, která není delší než lhůta stanovená pro rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti v ust. § 16a odst. 8 zákona.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 27.8.2009 sp. zn. 9 Ca 39/2008-42 takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Z O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze proti 1. Národnímu památkovému ústavu a 2. Ministerstvu kultury se žalobkyně domáhala vydání rozsudku, kterým by soud zrušil rozhodnutí generálního ředitele NPÚ ze dne 3.12.2007, č.j. NPÚ-302/8879b/2007 (dále též jen „rozhodnutí NPÚ ze dne 3.12.2007“) a napadené rozhodnutí Ministerstva kultury a nařídil NPÚ poskytnout informace vyžádané žalobkyní dopisem ze dne 15.11.2007 pod bodem 2 ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku. V podané žalobě nejprve konstatovala, že pod bodem 1 žádosti ze dne 15.11.2007 žádala NPÚ o informaci, kolik činily náklady na spotřebu elektrické energie v roce 2005, 2006 a 2007 na všech odběrních místech v nemovitosti ve vlastnictví NPÚ, č.p. 8 st. parc. č. 1, k.ú. Bouzov. V bodě 2 žádosti žádala o informaci, jaká částka z výše uvedené připadá na prostory tzv. apartmá v předhradí hradu Bouzov (tj. místností č. 29, 30, 31, 32, 33 a 35 dle půdorysného plánu předhradí z roku 1992) podle poměrné části kubatury uvedených prostor k celkové kubatuře vytápěných prostor. Ke stížnosti žalobkyně ze dne 30.11.2007 podané podle §16a zákona vydal NPÚ rozhodnutí ze dne 3.12.2007 o odmítnutí části žádosti o poskytnutí informace. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž namítla, že není zákonný důvod, proč jí žádanou informaci neposkytnout. Dle mínění žalobkyně je povinnému subjektu zřejmý a jasný obsah jejího dotazu, když jí nevyzval k jeho doplnění či upřesnění. Žalobkyně je toho názoru, že všechny výchozí informace, které jsou nutné k zodpovězení dotazu, má povinný subjekt k dispozici a jde tedy jen o to, poskytnout tyto „jednotlivé“ informace ve vzájemné souvislosti. Napadeným rozhodnutím však bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a potvrzeno rozhodnutí NPÚ ze dne 3.12.2007. Žalobkyně s napadeným rozhodnutím ani s rozhodnutím povinného subjektu nesouhlasí, zejména nesouhlasí s odůvodněním, že není důvod pochybovat o konstatování NPÚ, že nemá požadovanou informaci k dispozici, když kubatura vytápěných prostor hradu Bouzov není stanovena. Žalobkyně má za to, že informacemi, které žádá, NPÚ disponuje, tj. je mu známo, které prostory hradu Bouzov jsou vytápěny, kterých prostor se týká dotaz žalobkyně a jaké jsou rozměry všech vytápěných prostor a prostor, jichž se týká dotaz žalobkyně. Neobstojí argument, že kubatura není stanovena, neboť jde o údaj,

který se nestanovuje, ale který je implicitně dán. Jinými slovy existuje-li vytápěný prostor určitých rozměrů, je tím matematicky dána jeho kubatura. V daném případě tak jde o informaci, kterou má povinný subjekt nepochybně k dispozici (a kterou by žalobkyně, jak sama uvádí, byla schopna zjistit v několika minutách, pokud by měla přístup k potřebným podkladům NPÚ).

Proti rozhodnutí NPÚ ze dne 3.12.2007 podala žalobkyně odvolání, v němž namítla, že není zákonný důvod, proč jí informaci neposkytnout. Žalobkyně v odvolání uvedla, že povinnému subjektu je zřejmý a jasný obsah jejího dotazu, když jí nevyzval k jeho doplnění či upřesnění. Všechny výchozí informace, které jsou nutné k zodpovězení dotazu, má povinný subjekt dle názoru žalobkyně k dispozici, a jde tedy jen o to, poskytnout tyto „jednotlivé“ informace ve vzájemné souvislosti.

Jak vyplývá z odůvodnění rozhodnutí NPÚ ze dne 3.12.2007, jakož i z odůvodnění napadeného rozhodnutí, hlavním a jediným důvodem pro odmítnutí části žádosti žalobkyně o poskytnutí informací byla skutečnost, že povinný subjekt požadovanou informací o tom, jaká částka (z celkových nákladů na spotřebu elektrické energie v letech 2005 – 2007) připadá na prostory tzv. apartmá v předhradí hradu Bouzov podle poměrné části kubatury těchto prostor k celkové kubatuře vytápěných prostor hradu, nedisponuje, protože poměrná část kubatury není stanovena. Na tom, že povinný subjekt předmětnou informaci vzhledem k její neexistenci nemá k dispozici, a nemůže jí tudíž žalobkyni poskytnout, setrval žalovaný i ve vyjádření k podané žalobě, v němž dále vysvětlil, že NPÚ jakožto povinný subjekt má k dispozici *pouze půdorysné plány* vytápěných místností hradu Bouzov, nemá však zaměřenu jejich výšku, a proto nelze příslušnou kubaturu těchto prostor stanovit.

To, že rozměry půdorysu místnosti nepostačují k výpočtu jejího objemu (kubatury), je skutečnost všeobecně známá a není třeba jí dokazovat.

Pouhé přesvědčení žalobkyně o tom, že NPÚ má požadovanou informaci k dispozici, popř. jí může snadno zjistit, neboť jsou mu známy rozměry (míněno evidentně všechny rozměry, tedy i výška) vytápěných prostor hradu a prostor, jichž se týká dotaz žalobkyně, k závěru o nezákonnosti napadeného rozhodnutí nepostačuje. Soud na tomto místě považuje za nutné zdůraznit, že mu zákon neumožňuje jakkoliv zpochybňovat či vyvracet pravdivost argumentace správního orgánu, že nemá požadovanou informaci vzhledem k její neexistenci k dispozici. Soud v tomto směru vychází z presumpce pravdivosti tvrzení žalovaného, že povinný subjekt má k dispozici pouze půdorysné plány vytápěných místností hradu Bouzov, nemá však zaměřenu jejich výšku. Z uvedeného důvodu soud nepřistoupil k doplnění dokazování důkazy navrženými v podané žalobě (plánovou dokumentací hradu Bouzov, výsledkem zaměstnanců NPÚ, výsledkem žalobkyně), neboť provedení těchto důkazů shledal vzhledem k žalovaným deklarované neexistenci údajů o výšce vytápěných místností hradu Bouzov nadbytečným.

Soud má ve shodě s názorem žalovaného za to, že faktická neexistence požadované informace je objektivním důvodem znemožňujícím vyhovění žádosti o poskytnutí takové informace. Jinak řečeno, pokud požadovaná informace neexistuje, ať již z jakýchkoliv důvodů, nemůže být žadateli poskytnuta. Tomuto závěru zcela koresponduje rovněž díkce § 2 odst. 4 zákona, podle kterého se povinnost poskytovat informace netýká vytváření nových informací, tj. takových informací, které dosud neexistují a které by povinný subjekt musel nejprve vytvořit, aby je mohl žadateli poskytnout. NPÚ jakožto povinný subjekt tudíž nepochybil, když rozhodl o odmítnutí té části žádosti žalobkyně ze dne 15.11.2007 o poskytnutí informace, v níž se žalobkyně poskytnutí takovéto neexistující informace domáhala.

Zákon č. 106/1999 Sb., stanoví v souladu se zmocněním obsaženým v článku 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod podmínky a provedení ústavně garantovaného práva občanů na poskytování *informací o činnosti* státních orgánů a orgánů územní samosprávy. Podle § 2 odst. 1 tohoto zákona mají povinné subjekty, mezi něž bezesporu patří též NPÚ, povinnost poskytovat *informace vztahující se k jejich působnosti*. Do obsahové náplně činnosti (působnosti) NPÚ zajišťujícího úkoly státní památkové péče však jistě nespadá přeměřování jednotlivých místností státního hradu Bouzov z pouhého popudu žadatelky o informaci a provádění výpočtů o poměrné části nákladů na spotřebu elektrické energie ve vztahu k některým prostorům hradu podle jí určeného klíče (zde podle poměrné části objemu prostor). Zarputilé trvání žalobkyně na poskytnutí takové informace, kterou povinný subjekt sám nemá k dispozici, která s jeho činností souvisí jen velmi vzdáleně (pokud vůbec) a která navíc vzhledem k žalovaným popsanému rozdílnému způsobu vytápění jednotlivých místností hradu nemá prakticky žádnou vypovídací hodnotu, soud považuje za šikanózní uplatňování práva sloužící výlučně k uspokojení soukromých zájmů žalobkyně, které nemá se smyslem zákona, jímž je zpřístupnění informací o činnosti státních orgánů za účelem kontroly jejich činnosti ze strany veřejnosti, pranic společného.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 30.12.2009 sp. zn. 11 Ca 241/2008-38 takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Z. Odůvodnění:

Žalobce se žalobou, která byla doručena Městskému soudu v Praze dne 4.7.2008, domáhal toho, aby žalovaný věcně vyřídil podnět žalobce ze dne 3. 4. 2008 zaevidovaný elektronickou podatelnou žalovaného pod č. 1005/2008. V žalobě uvedl, že podal dne 29. 1. 2008 u žalovaného stížnost podle ustanovení § 175 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále jen správní řád). V žalobě citoval obsah podané stížnosti, ze které vyplývá, že předtím byl podán návrh na přijetí opatření proti nečinnosti podle ustanovení § 80 odst. 4 písm.a) správního řádu, když nečinnost byla spatřována v absenci poskytnutí informace, o kterou žalobce žádal v dopise ze dne 31. 5. 2007. K návrhu na přijetí opatření na ochranu proti nečinnosti, se dle žalobce žalovaný vyjádřil tak, že mu nevyhověl a uvedl, že z kusých údajů, které má k dispozici, nelze činit relevantní závěr o tom, zda jsou naplněny zákonné podmínky pro uložení opatření proti nečinnosti. Žalobce ve stížnosti uvedl, že s předchozím stanoviskem žalovaného nesouhlasí a že nebylo jeho povinností přikládat k návrhu podklady, neboť tyto podklady si měl žalovaný vyžádat u povinného subjektu. Stížnost o uvedeném obsahu nebyla ve lhůtě 60 vyřízena. Proto podal žalobce následně stížnost na nevyřízení stížnosti. Ani na tuto stížnost žalobce nereagoval. Proto se žalobce domnívá, že jde ze strany žalovaného o nezákonný zásah do práva žalobce na to, aby se žalovaný jeho stížností zabýval v zákonem garantovaném dvoustupňovém řízení. Dovodil, že nezákonným zásahem může být i nečinnost žalovaného, jde-li o nečinnost týkající se činnosti (postupu) žalovaného, která neústí ve vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Protože marně uplynula lhůta i k přešetření stížnosti (která dle žalobce nemůže být delší než lhůta k vlastnímu šetření stížnosti), jsou podle žalobce splněny podmínky pro podání žaloby.

Podle ustanovení § 175 odst. 1 správního řádu mají dotčené osoby právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany. (zvyrazněno MS).

Stížnost podaná podle ustanovení § 175 není řádným či mimořádným opravným prostředkem ani podáním, kterým by bylo zahajováno správní řízení. Stížnost lze chápat tak, že jde o nástroj, kterým lze brojit proti nevhodnému chování úředních osob (to ve věci nebylo namítáno) či proti postupu správního orgánu tam, kde není k dispozici jiný procesní prostředek, který by bylo lze použít. Ustanovení § 175 odst. 1 správního řádu však nelze interpretovat tak, „postupem správního orgánu“, který je stížností napaden, může být rovněž způsob vyřízení jiného prostředku ochrany, pokud jej zákon stanoví. Stížnost podle ustanovení § 175 je totiž třeba chápat jako „zbytkový“ nástroj pro případy, kdy proti postupu správního orgánu nelze brojit jinak. To znamená, že je třeba postupovat nejprve cestou zákonem upraveného prostředku nápravy pro daný stav řízení, který ve věci nastal a teprve pokud takového prostředku není, lze uplatnit stížnost podle ustanovení § 175 správního řádu. Stížnost není institutem nadřazeným všem prostředkům ochrany, které případně byly ve věci použity a s jejichž způsobem vyřízení není stěžovatel spokojen a následně tvrdí, že již není proti způsobu vyřízení předtím uplatněného prostředku k dispozici prostředek další. Takový přístup by vedl k absurdním závěrům, kdy by bylo lze cestou stížnosti brojit proti způsobu vyřízení řádných či mimořádných opravných prostředků a domáhat se cestou požadavku na věcné vyřízení podané stížnosti opětovného přezkoumání předtím již pravomocně (mnohdy po vyčerpání všech opravných prostředků) ukončených správních řízení. Pro takový závěr neskýtá správní řád žádnou oporu.

Bylo proto třeba v této fázi posoudit, zda správní řád za situace, kdy je správní orgán dle tvrzení účastníka řízení nečinný, poskytuje jiný prostředek ochrany, protože pouze pokud tomu tak není, lze podat stížnost podle ustanovení § 175. O tom, že tento prostředek existuje, neměl ani žalobce pochyb, neboť uplatnil opatření proti nečinnosti dle ustanovení § 80 správního řádu. Správní řád tedy poskytoval jiný prostředek ochrany a nebyly proto splněny podmínky pro podání stížnosti podle ustanovení § 175 správního řádu. Lze jen doplnit, že opatření na ochranu proti nečinnosti uplatněné v režimu ustanovení § 80 správního řádu, je vedle jiného též nezbytným procesním předpokladem pro případnou soudní obranu proti tvrzené nečinnosti správního orgánu. Právní předpisy tedy poskytují na poli ochrany proti nečinnosti správních orgánů komplexní úpravu a i z toho důvodu není na místě domáhati se nápravy cestou stížnosti, která bylo v uvedené věci podána a zjevího tvrzeného nevyřízení dovozovat nezákonný zásah vůči žalobci.

Lze proto shrnout, že s odkazem na shora uvedené důvody proto nemohlo dojít ke zkrácení práv žalobce nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením, žaloba proto byla shledána nedůvodnou a soud ji podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 27.8.2009 sp. zn. 8 Ca 119/2006-92 takto:

- I. Žaloba proti Národnímu památkovému ústavu se zamítá.
- II. Fiktivní rozhodnutí Ministerstva kultury o odvolání žalobkyně ze dne 7.3.2006 se zrušuje a věc se vrací Ministerstvu kultury k dalšímu řízení.
- III. Ministerstvo kultury je povinno zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 64,-Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Z O d ů v o d ň ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 30.4.2006 domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí Národního památkového ústavu, kterým bylo zamítnuto její odvolání ze dne 7.3.2006 zn. 55/2006 proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně o poskytnutí informace ze dne 9.2.2006 zn. 36/2006. V případě, že soud dospěje k názoru, že odvolacím orgánem podle zákona č. 106/1999 Sb. pro Národní památkový ústav je Ministerstvo kultury, domáhala se žalobkyně zrušení fiktivního negativního rozhodnutí Ministerstva kultury, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně ze dne 7.3.2006 zn. 55/2006 proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně o poskytnutí informace ze dne 9.2.2006, zn. 36/2006. V podání ze dne 9.11.2007 žalobkyně s ohledem na

judikaturu Nejvyššího správního soudu ve věci odvolacího subjektu pro žalovaného Národní památkový ústav navrhla, aby soud rozhodl v intencích druhého z alternativně navrhovaných petíť a současně žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení.

Jak ve svém rozsudku sp. zn. 9 As 67/2008 uvedl Nejvyšší správní soud podle obou citovaných právních předpisů (zákona č. 71/1967 Sb. a zákona č. 500/2004 Sb.) byl správní orgán povinen postoupit odvolání a odvolací spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 30 dnů ode dne doručení odvolání. Patnáctidenní lhůta pro rozhodnutí odvolacího orgánu dle zákona č. 106/1999 Sb. proto počíná běžet buď od momentu faktického postoupení odvolání povinným subjektem odvolacímu orgánu, nebo, nedojde-li k postoupení odvolání v zákonem stanovené lhůtě, marným uplynutím lhůty pro postoupení. Současně Nejvyšší správní soud odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4.11.2003, č.j. 7 A 76/2002-47.

Vzhledem k právnímu názoru Nejvyššího správního soudu je nutno učinit závěr o tom, že v daném případě došlo prvostupňovým správním orgánem k porušení ustanovení § 88 odst. 1 věty první zákona č. 500/2004 Sb. Pro posouzení věci je podstatné, že do dnešního dne nebylo o žádosti žalobkyně ani o jejím odvolání rozhodnuto, ačkoliv vzhledem k právnímu názoru Nejvyššího správního soudu mělo být podle § 88 odst. 1 věty první zákona č. 500/2004 Sb. postupováno a odvolání mělo být předloženo Ministerstvu kultury k rozhodnutí. V daném případě je nesporné, že žalobkyně odvolání podala, o tomto odvolání nebylo dosud odvolacím orgánem rozhodnuto a soud se přiklání k názoru, že tím došlo k fikci vydání rozhodnutí o zamítnutí odvolání a potvrzení odvoláním napadeného rozhodnutí. Fiktivní rozhodnutí je nutno považovat za rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, když právě proto, že nastala pouhá fikce není zřejmé, jaké důvody vedly k tomu, že odvolání nebylo vyhověno, resp. jaké důvody vedly k tomu, že odvolání bylo zamítnuto a odvoláním napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Se zřetelem ke shora uvedenému nezbylo soudu než fiktivní rozhodnutí Ministerstva kultury, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobkyně ze dne 7.3.2006 rozsudkem bez jednání zrušit pro vady řízení, neboť napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů /§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s./. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 5.3.2009 sp. zn. 8 Ca 263/2007-242 takto:

- I. Fiktivní rozhodnutí Ministerstva kultury, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně podané dne 21.10.2004 proti rozhodnutí Národního památkového ústavu, jímž odepřel žalobkyni poskytnout informace k její žádosti podané dne 24.9.2004, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Z o d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se včasným podáním žaloby dne 10.11.2004 domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí Národního památkového ústavu, jímž odepřel k její žádosti podané dne 27.9.2004 poskytnout informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Dále se domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí Národního památkového ústavu, kterým bylo zamítnuto její odvolání podané dne 21.10.2004 proti rozhodnutí Národního památkového ústavu, jímž odepřel žalobkyni poskytnout informace k její žádosti podané dne 24.9.2004.

Takto podanou žalobu ze dne 10.11.2004 žalobkyně změnila a doplnila podáním ze dne 22.12.2004 a to tak, že doplnila jako žalovaného 2) Ministerstvo kultury. Dále změnila petit tak, že se domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí 2) žalovaného ze dne 8.12.2004, kterým v odvolacím řízení zamítl odvolání žalobkyně proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí žalovaného 1) ze dne 19.10.2004.

Ze správního spisu žalovaného 1) soud vzal za prokázané, že dopisem ze dne 23.9.2004 žalobkyně požádala Národní památkový ústav o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb. V tomto podání se žalobkyně domáhala poskytnutí informace, jakým způsobem byl pronajat nebo přenechán do užívání „byt“ nebo „místnosti k užívání“ v objektu hradu Bouzov a na podkladě jakých právních předpisů. Dále se dotazovala, zda poskytuje žalovaný 1) „ubytovací služby“ v rámci „jiné“ činnosti ve smyslu čl. V odst. 1 písm. b) Statutu NPÚ a podle jakého zvláštního předpisu, jak řeší ubytování sezónních pracovníků. Dole se domáhala poskytnutí informace, zda užíval v době od 1.8.2004 dosud rodinný příslušník některého z ředitelů územních odborných pracovišť NPÚ „byt“, „místnost k ubytování“ nebo „nebytový prostor“ na hradě Bouzov, na základě jakého právního předpisu a jak byla stanoven a finanční úhrada ?

Dále vzal soud za prokázané, že dne 21.10.2004 napadlo u Národního památkového ústavu odvolání proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí o zamítnutí poskytnutí informace podané žalobkyní.

Dále vzal soud za prokázané, že dne 17.9.2004 podala žalobkyně stížnost podle vyhl. č. 150/1958 Ú.l. na neposkytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. u žalovaného 2), na kterou tento žalovaný reagoval sdělením ze dne 29.9.2004, v němž mj. uvedl, že Ministerstvo kultury je zřizovatelem NPÚ, avšak nikoliv povinným subjektem nejbližší vyššího stupně nadřízeným povinnému subjektu ve smyslu § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. Podle svého statutu je NPÚ státní příspěvkovou organizací, jež má celostátní působnost a „vystupuje v právních vztazích svým jménem, přičemž nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících“.

Podle § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace, či nevydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti. Podle § 16 zákona č. 106/1999 Sb. proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od doručení rozhodnutí nebo od marného uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti v případě uvedeném v § 15 odst. 4. Odvolání se podává u povinného subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat (odst. 1). O odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu rozhoduje povinný subjekt nejbližší vyššího stupně nadřazený povinnému subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat.

Městský soud v Praze se v případě žalobních námitek ze dne 10.11.2005 řídil rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č.j. A 1/2003-10, podle něhož § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. připouští podat proti rozhodnutí o odepření poskytnout informaci (a to včetně rozhodnutí fiktivního) řádný opravný prostředek. Ve správním soudnictví se tak lze domáhat ochrany žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního soudního řádu správního až poté, když žalobce vyčerpá řádné opravné prostředky. V daném případě žalobkyně vyčerpala řádné opravné prostředky, neboť dne 21.10.2004 proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí Národního památkového ústavu podala odvolání.

Městský soud v Praze vzhledem k výše uvedeným závěrům dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, neboť napadené rozhodnutí žalovaného 2) trpí nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů, a odkázal na rozhodnutí č.j. 5 A 128/2000-16 Vrchního soudu v Praze, podle něhož rozhodnutí podle zákona č. 106/1999 Sb., jehož vydání (existence) je nastolena právní fikcí, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Městský soud v Praze byl při svém rozhodování v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 3 s.ř.s.), a proto z důvodů shora uvedených rozhodl v inkriminované věci bez nařízení ústního jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a napadené rozhodnutí žalovaného 2) zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Podle § 78 odst. 4 současně soud vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 5.3.2009 sp. zn. 8 Ca 262/2007-242 takto:

- I. Fiktivní rozhodnutí Ministerstva kultury, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně podané dne 21.10.2004 proti rozhodnutí Národního památkového ústavu, jímž odepřel žalobkyni poskytnout informace k její žádosti podané dne 24.9.2004, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Z O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se včasným podáním žaloby dne 9.11.2004 domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí Národního památkového ústavu, jímž odepřel k její žádosti podané dne 27.9.2004 poskytnout informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Dále se domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí Národního památkového ústavu, kterým bylo zamítnuto její odvolání podané dne 21.10.2004 proti rozhodnutí Národního památkového ústavu, jímž odepřel žalobkyni poskytnout informace k její žádosti podané dne 24.9.2004.

Takto podanou žalobu ze dne 9.11.2004 žalobkyně změnila a doplnila podáním ze dne 22.12.2004 a to tak, že doplnila jako 2) žalovaného Ministerstvo kultury. Dále změnila petit tak, že se domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí 2) žalovaného ze dne 8.12.2004, kterým v odvolacím řízení zamítl odvolání žalobkyně proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí 1) žalovaného ze dne 19.10.2004.

Podle § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., jestliže orgán ve lhůtě pro vyřízení žádosti neposkytl informace, či nevydal rozhodnutí podle § 15 odst. 1, má se za to, že vydal rozhodnutí, kterým informace odepřel. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne, kdy uplynula lhůta pro vyřízení žádosti. Podle § 16 zákona č. 106/1999 Sb. proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od doručení rozhodnutí nebo od marného uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti v případě uvedeném v § 15 odst. 4. Odvolání se podává u povinného subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat (odst. 1). O odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu rozhoduje povinný subjekt nejbližší vyššího stupně nadřazený povinnému subjektu, který rozhodnutí vydal nebo měl vydat.

Městský soud v Praze se v případě žalobních námitek ze dne 10.11.2005 řídil rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č.j. A 1/2003-10, podle něhož § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. připouští podat proti rozhodnutí o odepření poskytnout informaci (a to včetně rozhodnutí fiktivního) řádný opravný prostředek. Ve správním soudnictví se tak lze domáhat ochrany žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního soudního řádu správního až poté, když žalobce vyčerpá řádné opravné prostředky. V daném případě žalobkyně vyčerpala řádné opravné prostředky, neboť dne 21.10.2004 proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí Národního památkového ústavu podala odvolání.

Městský soud v Praze vzhledem k výše uvedeným závěrům dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, neboť napadené rozhodnutí žalovaného 2) trpí nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů, a odkázal na rozhodnutí č.j. 5 A 128/2000-16 Vrchního soudu v Praze, podle něhož rozhodnutí podle zákona č. 106/1999 Sb., jehož vydání (existence) je nastolena právní fikcí, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Městský soud v Praze byl při svém rozhodování v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 3 s.ř.s.), a proto z důvodů shora uvedených rozhodl v inkriminované věci bez nařízení ústního jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a napadené rozhodnutí žalovaného 2) zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Podle § 78 odst.4 současně soud vyslovil, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 30.4.2009 sp. zn. 9 Ca 433/2008-25 takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Z O d ů v o d n ě n í:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26.2.2008, č.j. 11 Ca 279/2007-137 bylo zrušeno *fiktivní rozhodnutí* Ministerstva kultury o odvolání žalobkyně ze dne 3.1.2005 proti fiktivnímu rozhodnutí Národního památkového ústavu, kterým byla zamítnuta její žádost o informaci ze dne 13.12.2004 podaná dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyně se poté žalobou vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 Ca 142/2008 domáhala přezkoumání a zrušení *dalšího fiktivního* rozhodnutí žalovaného o témže odvolání žalobkyně ze dne 3.1.2005 proti fiktivnímu rozhodnutí Národního památkového ústavu o neposkytnutí informace, neboť dovozovala, že na základě uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze, který byl žalovanému doručen dne 27.2.2008, začala znovu běžet lhůta k vydání řádného rozhodnutí o odvolání žalobkyně ze dne 3.1.2005. Podle názoru žalobkyně tím, že žalovaný nedodržel zákonnou lhůtu 15 dnů dle § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. pro vydání reálného rozhodnutí, platí fikce vydání *dalšího fiktivního* rozhodnutí o předmětném odvolání. O uvedené žalobě proti tomuto tvrzenému *dalšímu fiktivnímu* rozhodnutí žalovaného rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 28.11.2008 sp. zn. 9 Ca 142/2008 tak, že tuto žalobu odmítl z důvodu neexistence tohoto *dalšího fiktivního* rozhodnutí žalovaného, proti kterému žaloba směřovala, potažmo z důvodu neexistence podmínek řízení pro projednání žaloby.

Žalobkyně v žalobě podané ve formě elektronického podání proti napadenému rozhodnutí ze dne 28.3.2008 uplatnila toliko jedinou námitku, a to námitku nezákonnosti tohoto rozhodnutí. Nezákonnost rozhodnutí spatřovala v tom, že toto rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno, neboť marným uplynutí zákonné lhůty podle § 16 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. ve znění platném do 22.3.2003, která běžela od doručení zrušujícího rozsudku soudu, došlo fikcí ke vzniku dalšího fiktivního rozhodnutí žalovaného, které bránilo tomu, aby žalovaný vydal napadené reálné rozhodnutí. Žalobkyně uvedla, že bylo možné předložit spis žalovanému již v průběhu soudního řízení a nebylo nutno si jej dále vyžádávat od Národního památkového ústavu, a to bezmála 14 dnů po doručení soudního rozhodnutí. Žalobkyně namítala, že vyřizování věcí v zákonných lhůtách je základní povinností správních orgánů a jejich nedodržování zakládá nesprávný úřední postup ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb.

Pro posouzení oprávněnosti námitky *res iudicata* soud považoval za rozhodné skutečnosti vyplývající z předchozích řízení o žalobách žalobkyně vedených u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 Ca 279/2007 a 9 Ca 142/2008. Je tomu tak proto, že posouzení námitky žalobkyně o existenci překážky věci pravomocně rozsouzené závisí na zjištění, jaká správní rozhodnutí byla o žádosti žalobkyně vydána a zda nadále existují.

Na základě uvedeného soud v řízení pod sp. zn. 9 Ca 142/2008 dospěl k závěru, že v důsledku rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 28.2.2006 sp. zn. 11 Ca 279/2007 a z důvodu vydání reálného rozhodnutí žalovaným ze dne 28.3.2008, jímž žalovaný respektoval závěry soudu, neexistuje fiktivní rozhodnutí, které by bylo vydáno po rozsudku soudu. Pro neexistenci *dalšího fiktivního* rozhodnutí proto byla žaloba podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. odmítnuta.. Usnesení o odmítnutí žaloby nabylo právní moci dne 29.12.2008.

Uvedené skutečnosti, které byly podkladem soudních řízení ve věcech sp. zn. 11 Ca 279/2007 a 9 Ca 142/2008 a závěry těchto řízení vyslovené ve vydaných rozhodnutí soudu svědčí o nedůvodnosti procesní námitky žalobkyně o překážce *res iudicata* v této věci. Jestliže v době vydání napadeného reálného rozhodnutí žalovaného neexistovalo správní rozhodnutí o odvolání žalobkyně ze dne 3.1.2005, nelze usuzovat na překážku věci pravomocně rozsouzené. Naopak, vydáním reálného rozhodnutí žalovaný odstranil nezákonnost a naplnil závěry Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze o tom, že je to právě žalovaný, který by měl rozhodnout o odvolání žalobkyně a dále, že by měl rozhodnout konkrétními, přezkoumatelnými argumenty, tedy bez použití fikce. Tento záměr sledovala právě změna právní úpravy, která byla účinná od 23.3.2006, a jak bylo výše vyloženo, dopadala i na předmětné odvolací řízení.

Vzhledem k tomu, že jedinou námitkou, kterou žalobkyně uplatnila v rámci podané žaloby proti reálnému rozhodnutí žalovaného, byla procesní námitka překážky věci pravomocně rozsouzené, která není důvodná a žalobkyně jinak napadené rozhodnutí nerozporovala a uznala, že jeho vydání je ve prospěch žalobkyně, soud podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 30.11.2009 sp. zn. 6 Ca 364/2007-163 takto:

I. Žádost o ustanovení právního zástupce se zamítá.

II. Fiktivní rozhodnutí ministra kultury o rozkladu žalobkyně ze dne 12.7.2004 proti rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 9670/2004- IK ze dne 23.6.2004 a rozhodnutí ministra kultury č.j. 9670/2004- IK ze dne 26.7.2004 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

III. Ministerstvo kultury je povinno zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 168 ,-Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Z O d ů v o d ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení fiktivního negativního rozhodnutí ministra kultury, kterým byl zamítnut rozklad (nesprávně nazývané odvolání) žalobkyně ze dne 12.7.2004 proti rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 9670/2004 ze dne 23.6.2004 ve věci poskytnutí informace podle zákona č.106/1999 Sb..

Rozhodnutí, jehož vydání je konstruováno právní fikcí, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V takovém případě je sice zřejmé, že podaný rozklad byl zamítnut, ale nelze již dovodit, jaké důvody vedly orgán druhého stupně k odepření informací. Vzhledem k tomu, že existence napadeného rozhodnutí je vázána na zákonnou fikci jeho vydání, nemůže obsahovat odůvodnění, v němž správní orgán v souladu s ustanovením § 47 odst. 3 správního řádu uvádí, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval. V daném případě by tak musel soud nahrazovat činnost správního orgánu a dovozovat, na základě jakých skutkových a právních závěrů mohly být námitky uplatněné v rozkladu shledány neopodstatněnými, popř. jaké důvody mohly vést k negativnímu rozhodnutí, což je nepřípustné. Pro úplnost v tomto soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. č. 202/2004 Sb. NSS).

I když ze shora uvedených důvodů bylo o rozkladu žalobkyně rozhodnuto fiktivním rozhodnutím, bylo vypracováno rozhodnutí ministra kultury dne 26.7.2004 , č.j. 9670/2004-, kterým byl rozklad žalobkyně zamítnut a napadené rozhodnutí potvrzeno. Toto rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dle kopie přiložené doručenkou až dne 30.7.2004, tedy až poté, kdy bylo o tomtéž rozkladu rozhodnuto fiktivním rozhodnutím. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutí ministra kultury č.j. 9670/2004- IK ze dne 26.7.2004 nemělo být vůbec správním orgánem vydáno, když před jeho vydáním došlo ke vzniku fiktivního negativního rozhodnutí v téže věci. Na věc je třeba pohlížet tak, že rozklad byl zamítnut fiktivním rozhodnutím, tedy rozhodnutím nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Z důvodů výše uvedených Městský soud v Praze podle § 78 odst. 1 s.ř.s. napadené rozhodnutí ministra kultury č.j. 9670/2004- IK ze dne 26.7.2004 a fiktivní rozhodnutí ministra kultury o rozkladu žalobkyně pro vady řízení zrušil a podle odst. 4 citovaného ustanovení vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V souladu s § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. rozhodl soud ve věci bez nařízení jednání. V dalším řízení bude třeba o podaném rozkladu znovu rozhodnout řádně odůvodněným rozhodnutím.

t a k t o :

- I. Žalovaný je povinen vydat rozhodnutí o stížnosti žalobkyně ze dne 12.7.2007 zn. 68/2007 ve lhůtě do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení .

z o d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala opatření proti nečinnosti, aby soud rozhodl, že žalovaný je povinen ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o stížnosti žalobkyně zn. 68/2007 ze dne 12.7.2007 podle ust. 16a zákona č. 106/1999 Sb.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti, o stížnosti žalobkyně ze dne 12.7.2007 zn. 68/2007 žalovaný dosud nerozhodl, přestože tak byl v souladu se zákonem povinen učinit. Argument, že žalovaný nemá předmětnou stížnost k dispozici, nemůže být shledána soudem jako správný důvod pro nečinnost žalovaného. Jak vyplývá ze spisu č.j. 5 Ca 251/207 i ze samotného rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 5 Ca 251/2007-49 ze dne 28.února 2008, tato stížnost podána žalobkyní byla a žalovaný byl povinen si tuto písemnost žalobkyně opatřit a následně o ní rozhodnout. Jak již soud uvedl výše, žaloba proti nečinnosti řeší situace, kdy po marném vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti přetrvává na straně správního orgánu nečinnost a tak tomu bylo i v souzené věci. Předmětná stížnost žalobkyně byla použita jako prostředek na ochranu proti nečinnosti , bylo sice vydáno rozhodnutí o odmítnutí, avšak nicotné, jak je uvedeno shora, takže v samém důsledku nebylo o podané stížnosti žalovaným správním orgánem rozhodnuto vůbec a tato nečinnost nebyla odstraněna. Byla proto splněna základní podmínka pro podání žaloby proti nečinnosti uvedená v § 79 odst. 1 s.ř.s. a po přezkoumání žaloby s ohledem na výše uvedené soud rozhodl tak , jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku a uložil žalovanému vydat rozhodnutí o stížnosti žalobkyně ve stanovené lhůtě.

Městský soud v Praze rozhodl rozsudkem ze dne 29.9.2009 sp. zn. 8 Ca 122/2008-95 takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva kultury ze dne 11.3.2008, č.j. 3063/2008 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

Důvodnou shledal soud námitku žalobkyně, že žalobou napadené rozhodnutí se týká jiného účastníka řízení než toho, kdo podal žádost o informaci i odvolání.

K námitce zástupce žalovaného, že má za to, že právnická osoba není legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí, které se týká zájmu fyzické osoby, soud uvádí, že správní orgán I. stupně jednal jako s účastníkem řízení s právnickou osobou, naproti tomu žalovaný správní orgán určil za účastníka předmětného řízení osobu fyzickou. Obě žalobkyně tedy nepochybily, když v zájmu svého práva podaly předmětnou žalobu.

Vzhledem k uvedenému nezbylo Městskému soudu v Praze napadené rozhodnutí žalovaného zrušit pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé /§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s./. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 31.8.2009 sp. zn. 8 As 49/2008-113 takto:

II. Kasační stížnosti se zamítají.

Z odůvodnění:

Žalobkyně požádala v žalobě o ustanovení advokáta a krátce po jeho ustanovení navrhla soudu zproštění tohoto advokáta z důvodu neprovedení jednoho konkrétního úkonu. Městský soud neshledal takový důvod relevantním pro zproštění ustanoveného advokáta zástupcem žalobkyně. Ta v kasační stížnosti I. zdůraznila absurditu situace, kdy by měla být zastoupena proti své vůli, a konstatovala nepotřebnost zastoupení s tím, že je schopna hájit svá práva v řízení sama. Zároveň uvedla, že důvodem její žádosti o zrušení zastoupení nebylo narušení důvěry mezi ní a ustanoveným advokátem a nejedná se tedy o žádost o ustanovení nového zástupce namísto původně ustanoveného.

Krátce poté žalobkyně v jiné věci vedené u městského soudu navrhla zproštění téhož advokáta jejím zastupováním s tím, že zastoupení již není potřeba k ochraně jejích práv a navíc došlo k narušení nezbytné důvěry mezi ní a ustanoveným advokátem. Poté, kdy městský soud v návaznosti na související žádost zprostil ustanoveného advokáta zastupování žalobkyně, vzala kasační stížnost I. zpět a podala kasační stížnost II., tedy trvala na pokračování zastoupení.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že v soudním řízení je zpravidla společným zájmem účastníků i soudu postupovat k meritornímu vyřízení věci. Jinými slovy, neplatí, že cesta je cíl. Situace, kdy žalobkyně usiluje o ustanovení právního zástupce, poté se obratem domáhá jeho zproštění a napadne rozhodnutí, jímž jí není vyhověno, po zproštění zastoupení k žádosti advokáta však vezme kasační stížnost (I.) zpět a další kasační stížností (II.) se domáhá trvání zastoupení, které ovšem i v jiné věci navrhla ukončit, nesvědčí o procesním postupu, jímž by chtěla žalobkyně hájit svá procesní práva se současným zájmem směřovat k vyřízení věci samotné.

Nadto neobstojí ani argumentace žalobkyně, že nenarušila důvěru ustanoveného advokáta a že mechanický přístup představuje pro advokáta snadnou cestou, jak se zbavit ustanoveného zastupování. Žalobkyně totiž ve své argumentaci zcela přehlédla, že advokát svou žádost o zrušení zastoupení doložil dopisem samotné žalobkyně, adresovaným městskému soudu v jiné věci, ve kterém ona sama poukázala na narušení nezbytné důvěry mezi ní a ustanoveným advokátem. Důvěra mezi advokátem a jím zastupovanou osobou přitom není vázána na konkrétní spor, jen výjimečně si proto lze představit, že její narušení umožní zastoupení v určité věci a v jiné ne. I tento argument tedy svědčí spíše o účelovosti postupu žalobkyně, spíše než o její snaze chránit svá práva.

Nejvyšší správní soud shledal obě usnesení městského soudu v napadeném rozsahu zákonnými, proto kasační stížnosti zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 31.8.2009 sp. zn. 8 As 51/2008-124 takto:

II. Kasační stížnosti se zamítají.

Z odůvodnění:

Žalobkyně požádala v žalobě o ustanovení advokáta a krátce po jeho ustanovení navrhla soudu zproštění tohoto advokáta z důvodu neprovedení jednoho konkrétního úkonu. Městský soud neshledal takový důvod relevantním pro zproštění ustanoveného advokáta zástupcem žalobkyně. Ta v kasační stížnosti I. zdůraznila absurditu situace, kdy by měla být zastoupena proti své vůli, a konstatovala nepotřebnost zastoupení s tím, že je schopna hájit svá práva v řízení sama. Zároveň uvedla, že důvodem její žádosti o zrušení zastoupení nebylo narušení důvěry mezi ní a ustanoveným advokátem a nejedná se tedy o žádost o ustanovení nového zástupce namísto původně ustanoveného.

Krátce poté žalobkyně v jiné věci vedené u městského soudu navrhla zproštění téhož advokáta jejím zastupováním s tím, že zastoupení již není potřeba k ochraně jejích práv a navíc došlo k narušení nezbytné důvěry mezi ní a ustanoveným advokátem. Poté, kdy městský soud v návaznosti na související žádost zprostil ustanoveného advokáta zastupování žalobkyně, vzala kasační stížnost I. zpět a podala kasační stížnost II., tedy trvala na pokračování zastoupení.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že v soudním řízení je zpravidla společným zájmem účastníků i soudu postupovat k meritoriálnímu vyřízení věci. Jinými slovy, neplatí, že cesta je cíl. Situace, kdy žalobkyně usiluje o ustanovení právního zástupce, poté se obratem domáhá jeho zproštění a napadne rozhodnutí, jímž jí není vyhověno, po zproštění zastoupení k žádosti advokáta však vezme kasační stížnost (I.) zpět a další kasační stížností (II.) se domáhá trvání zastoupení, které ovšem i v jiné věci navrhla ukončit, nesvědčí o procesním postupu, jímž by chtěla žalobkyně hájit svá procesní práva se současným zájmem směřovat k vyřízení věci samotné.

Nadto neobstojí ani argumentace žalobkyně, že nenarušila důvěru ustanoveného advokáta a že mechanický přístup představuje pro advokáta snadnou cestou, jak se zbavit ustanoveného zastupování. Žalobkyně totiž ve své argumentaci zcela přehlédla, že advokát svou žádost o zrušení zastoupení doložil dopisem samotné žalobkyně, adresovaným městskému soudu v jiné věci, ve kterém ona sama poukázala na narušení nezbytné důvěry mezi ní a ustanoveným advokátem. Důvěra mezi advokátem a jím zastupovanou osobou přitom není vázána na konkrétní spor, jen výjimečně si proto lze představit, že její narušení umožní zastoupení v určité věci a v jiné ne. I tento argument tedy svědčí spíše o účelovosti postupu žalobkyně, spíše než o její snaze chránit svá práva.

Nejvyšší správní soud shledal obě usnesení městského soudu v napadeném rozsahu zákonnými, proto kasační stížnosti zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

